

โรงพยาบาลบ้านนา (BANNA HOSPITAL)

CPG : COPD	ผู้จัดทำ : นายสุวิพงษ์ มีเลิศรัตนะ
รหัส CPG - PCT - 008	แก้ไขครั้งที่ : 04 วันที่บังคับใช้ วันที่ 25/02/65

หน้าที่ 1/3

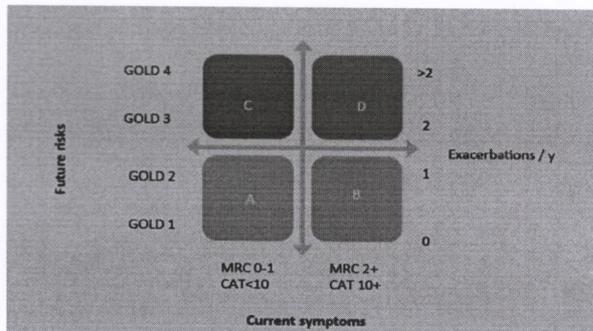
การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคอุดกั้นเรื้อรัง

Criteria Diagnosis	
ระดับ Provisional	- ผู้ป่วยอายุมากกว่า 40 ปีที่มีอาการไอเรื้อรัง มีเสมหะเหนียวง่าย โดยอาการค่อยเป็นค่อยไป และมีอาการมากขึ้นเรื่อยๆ - พบในผู้ที่มีสาเหตุภาวะนี้ เช่น สูบบุหรี่ มลภาวะ การประกอบอาชีพ
ระดับ Probable	Chest X-ray มีลักษณะ low flat diaphragm, intercostal space กว้าง, hyperlucency, hanging heart, increased lung marking และวินิจฉัยโรคอื่นออกไป
ระดับ Definite	Irreversible airflow limitation (post-bronchodilator FEV ₁ /FVC <70%) จากการตรวจสมรรถภาพปอด

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หรือ COPD (Chronic Obstructive Pulmonary) คือ โรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง (chronic bronchitis) และโรคถุงลมโป่งพอง (pulmonary emphysema) โดยมีลักษณะเป็น progressive, not fully reversible airflow limitation ซึ่งเป็นผลมาจากการระคายเคืองเรื้อรังต่อปอดจากฝุ่นและก๊าซพิษ ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ คาร์บอนหรือ ทำให้เกิด abnormal inflammatory ทั้งในปอดและระบบอื่นๆของร่างกาย

ระดับความรุนแรงของ COPD

แบ่งตาม GOLD Guideline และ BODE index

BMI

Degree of airflow Obstruction (FEV₁% predicted)

- GOLD 1 Mild: FEV₁ ≥80% predicted
- GOLD 2 Moderate: FEV₁ 50-80% predicted
- GOLD 3 Severe: FEV₁ 30-50 % predicted
- GOLD 4 Very severe: FEV₁ <30% predicted

Dyspnea (MMRC dyspnea scale/CAT Score)

Exercise capacity (6-minute walk distance)

กลุ่ม A ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการน้อย และโอกาสเกิดการกำเริบน้อย
กลุ่ม B ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการมาก และโอกาสเกิดการกำเริบน้อย
กลุ่ม C ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการน้อย และโอกาสเกิดการกำเริบมาก
กลุ่ม D ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการมาก และโอกาสเกิดการกำเริบมาก

เป้าหมายการรักษา

- บรรเทาอาการหอบเหนื่อย
  - ทำให้ exercise tolerance ดีขึ้น
  - ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น
  - ป้องกันหรือชะลอการดำเนินโรค
  - ป้องกันและรักษาภาวะแทรกซ้อน
  - ป้องกันและรักษาภาวะอาการกำเริบ
  - ลดอัตราการเสียชีวิต
- การลดอาการในปัจจุบัน
- ป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

โรงพยาบาลบ้านนา (BANNA HOSPITAL)

CPG : COPD	ผู้จัดทำ : นายสุวิพงษ์ มีเลิศรัตน์
รหัส CPG - PCT - 008	แก้ไขครั้งที่ : 04 วันที่บังคับใช้ วันที่ 25 /02/ 65 หน้าที่ 2/3

การรักษา

1. การเลิกสูบบุหรี่
2. การรักษาโดยการใช้ยา
เลือกใช้ยาตามกลุ่มผู้ป่วยดังนี้

ความรุนแรง	การรักษา
GOLD1: Mild	<ul style="list-style-type: none"> ● Short acting b2agonist (SABA) as needed
GOLD2: Moderate	<ul style="list-style-type: none"> ● Long acting Bronchodilator (LABA or LAMA) ● SABA as needed
GOLD3: Severe	<ul style="list-style-type: none"> ● Long acting Bronchodilator (LABA or LAMA) ● SABA as needed ● consider inhaled corticosteroids if frequent exacerbations
GOLD4: Very severe	<ul style="list-style-type: none"> ● Long acting Bronchodilator (LABA or LAMA) ● SABA as needed ● inhaled corticosteroids ● Consider Long term oxygen therapy

3. การฟื้นฟูสมรรถภาพปอด ได้แก่ ผีอกหายใจ (Breathing exercise), ผีอกออกกำลังกาย (Exercise training)
4. การรักษาอื่น ๆ
  - a. การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่
  - b. การให้ long term O2 therapy (LTOT)
วันละ ≥ 15 ชม. มีข้อบ่งชี้ดังนี้
    - i. ผู้ป่วยมี PaO₂ < 55 mmHg หรือ SpO₂ < 88%
    - ii. ผู้ป่วยมี PaO₂ = 56-59 mmHg หรือ SpO₂ < 89% ร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนของการขาดออกซิเจน เช่น Erythrocytosis, Pulmonary hypertension
  - c. การรักษาด้วยการผ่าตัด (Lung volume reduction surgery)

สรุปผลของการรักษาในแง่ต่าง ๆ ของโรค COPD

		Smoking cessation	SABA	LABA/ICS	ICS	Chest rehab.
benefit	ป้องกันการดำเนินต่อไปของโรค	●				
	ลดอาการและเพิ่มคุณภาพชีวิต	●	●	●		●
	เพิ่มความสามารถในการออกกำลังกาย	●		●		●
	ลดโอกาสเกิด acute exacerbation	●		●	●	
	ลดอัตราตายจากโรค	●				
harm	ความเสี่ยงในการเกิด pneumonia			●	●	

เอกสารอ้างอิง

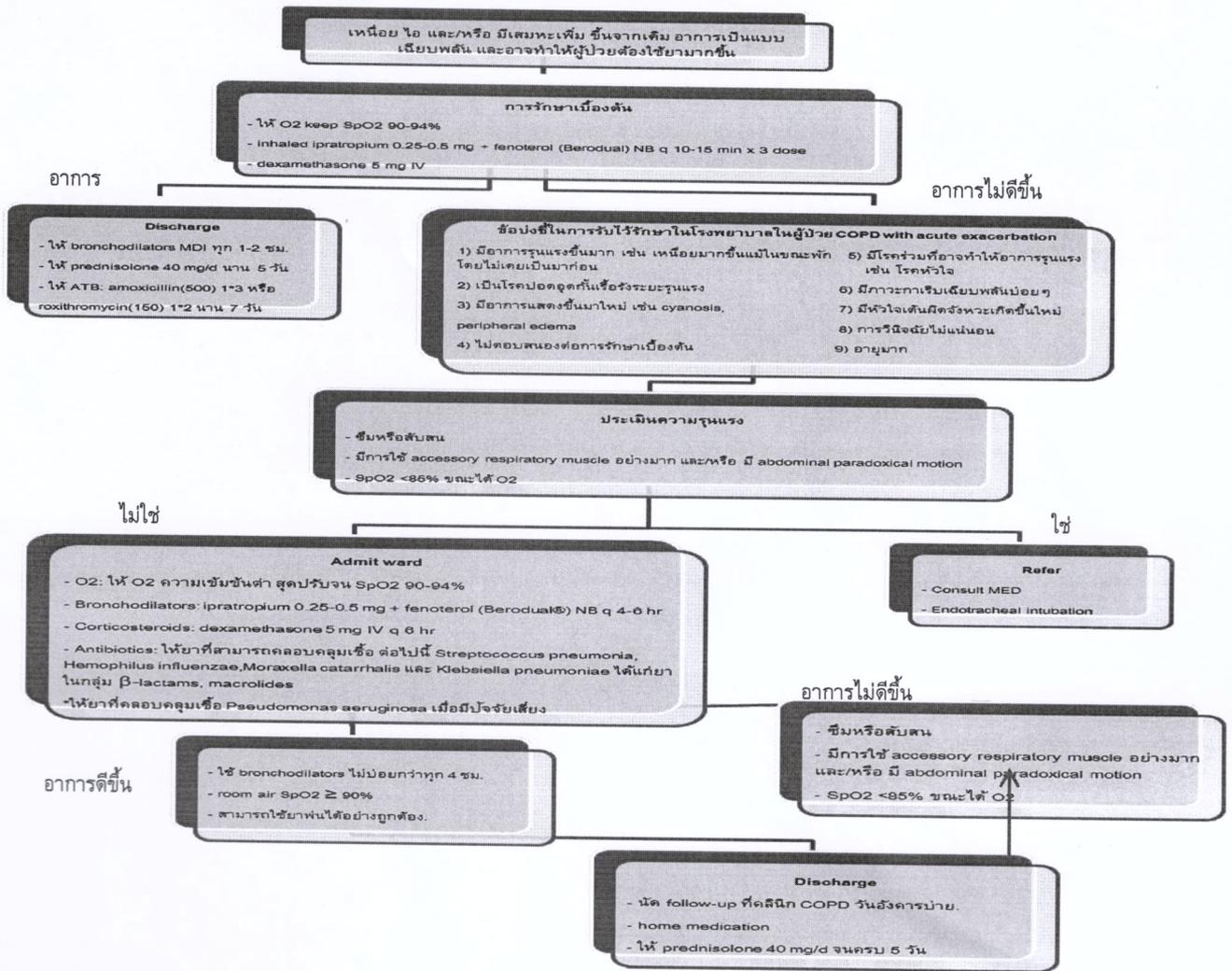
1. แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในประเทศไทย พ.ศ. 2553. สมาคมออร์เวซแห่งประเทศไทย
2. Global Strategy for the Diagnosis, Management and Prevention of COPD, Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease (GOLD) 2014.

โรงพยาบาลบ้านนา (BANNA HOSPITAL)

CPG : COPD	ผู้จัดทำ : นายสุวิพงษ์ มีเลิศรัตนะ	
รหัส CPG - PCT - 008	แก้ไขครั้งที่ : 04 วันที่บังคับใช้ วันที่ 25/02/ 65	หน้าที่ 3/3

การดูแลรักษาภาวะกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล

ผู้จัดทำ	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติ
 (นายสุวิพงษ์ มีเลิศรัตนะ) นายแพทย์ปฏิบัติการ	 (นายฐานปรณ์ พรประภาคักดิ์) องค์กรแพทย์	 (นายสุวรรณ เพ็ชรรุ่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านนา